

Diitabiki Akkoord

In verband met de viering van 258 jaar Dag der Marrons op 10 oktober 2018 hebben de Grootopperhoofden:

- Zijne Excellentie Gaanman Da Bono Velantie van de Okanisi, en
- Zijne Excellentie Gaanman Da Lesley Valentijn van de Matawai

besloten om een 'Gaan Kuutu' met alle vertegenwoordigers van de verschillende Marronstammen en organisaties te organiseren op Diitabiki, de Residentie van de Okanisi Gaanman. De 'Gaan Kuutu' is gehouden op maandag 8 en dinsdag 9 oktober en is afgesloten op woensdag 10 oktober 2018 met de ondertekening van het Diitabiki Akkoord. Het thema van deze Gaan Kuutu is **Eenheid en Bewustwording**.

Op zondag 2 september 2018 is de Commissie Viering 10 oktober 2018 te Diitabiki geïnstalleerd door Gaanman Da Bono Velantie, mede namens Gaanman Da Lesley Valentijn, welke voorlopig niet zal worden ontbonden. De commissie bestaat uit de leden:

- De heer ing. Leo Brunswijk, Voorzitter
- EdeKabiting John 'Lesina' Sintanie, Secretaris
- De heer dr. Ruben Ravenberg MBA, Technische Assistent
- Mw. Magda Haakmat-Milano BBA (Lid)
- Kabiting Willems 'Positief' Wilson (Lid)
- Kabiting Alosa Aboikonie (Lid)

De Marronstammen en diverse organisaties die hebben deelgenomen aan de Gaan Kuutu zijn.:

- De Okanisiestam (Ndjuka, Saakiiki, Cottica, Fuudu-Ini & Kawina).
- De Saamakastam (Matjaw-Lo, Twalufu-Lo & Vereniging van Saramaccaanse Gezagdragers (VSG)).
- De Paamakastam.
- De Kwintiestam.
- De Matawaistam.
- De Alukustam.
- De Inheemsen van Apetina & omgeving.

- Royal Fiiman Paansu (RFP)
- Fiiman Paansu (Frans-Guyana)

Deze vertegenwoordigers zijn met elkaar in dialoog gegaan over de verdere ontwikkeling van de leefgemeenschappen van Inheemsen & Tribale volkeren in Suriname, waarbij er o.a. naar structurele en duurzame oplossingsmogelijkheden is gezocht voor de huidige problemen en uitdagingen waarmee de diverse gemeenschappen te kampen hebben. De problemen vloeien voort uit o.a. het niet naleven van zaken die door de Surinaamse Regering zijn opgenomen in de Regeringsverklaring 2015 – 2020.

Het Traditioneel Gezag heeft, gezamenlijk met haar deskundigen en achterban, de volgende onprettige zaken die zich in het binnenland voordoen aan een nader beschouwing onderworpen t.w.:

1. Diverse Marrongemeenschappen hebben te lijden onder de negatieve gevolgen van mijnbouw activiteiten in hun woongebieden.
2. De Staat Suriname is één van de weinige landen die de ILO Conventie nummer 169 nog niet heeft geratificeerd.
3. Diverse Marrongemeenschappen hebben te lijden onder de negatieve gevolgen van houtkap activiteiten in hun woongebieden.
4. De regering weigert het Saamaka vonnis naar letter en geest uit te voeren.
5. Het Traditioneel Gezag is wettelijk niet erkend en het honorarium is beschamend.
6. De regering is zich gaan inmengen met traditionele aangelegenheden van Tribale volkeren.
7. Het onderwijsgebeuren en het gezondheidssysteem in het binnenland zijn verre van ideale.
8. Technische, agrarische & mijnbouw trainingen blijken een luxe te zijn in het binnenland.
9. De nutsvoorzieningen in het binnenland zijn verre van het ideale.
10. Er zijn geen optimale sanitaire voorzieningen en afvalverwerkingssystemen in de dorpen.
11. Er worden districtcommissarissen aangesteld voor delen van het binnenland die helemaal geen affiniteit hebben met het binnenland en bepaalde van deze personen zijn nauwelijks zichtbaar in de gebieden.
12. Bij het bemensen van stichtingen, besturen en directies van organisaties die moeten zorgdragen voor de ontwikkeling van het binnenland, krijgt de politieke loyaliteit de voorkeur boven deskundigheid en affiniteit met het achterland.
13. Wij zijn niet gekend bij het veranderen van de naam Marrons in Afro-Surinamers Binnenland.
14. Het Traditioneel Gezag wordt niet gekend bij het onderhandelen met multinationals/bedrijven die concessies hebben gekregen in hun woongebieden.
15. De meest essentiële overheidsdiensten als Centraal Bureau voor Burgerzaken (CBB), Staatszieken Fonds (SZF), Sociale Zaken en banken ontbreken in het binnenland.
16. Er zijn geen zichtbare resultaten merkbaar dat men bezig is het binnenland te transformeren van een verzorgings- naar een voorzieningsgebied.
17. De kosten voor eerste levensbehoeften zijn in het binnenland velen maal duurder dan in Paramaribo en omstreken.

18. Het is bijna onmogelijk voor binnenlandbewoners om aan een vuurwapenvergunning t.b.v. jachtgeweren te komen.

Naar aanleiding van de bovenstaande zaken komt het Traditioneel Gezag, gezamenlijk met haar deskundigen en achterban, tot de volgende conclusies t.w.:

1. De politiek heeft altijd vanwege puur partijpolitieke eigen belangen gezorgd voor grote verdeelheid binnen de binnenlandse gemeenschappen, waarbij de binnenlandbewoners steeds als stemvee worden gezien.
2. Opeenvolgende regeringen hebben nooit gezorgd voor structurele en duurzame ontwikkelingen in het binnenland.
3. Het Traditioneel Gezag wordt ernstig miskend door de regering en krijgt niet de nodige waardering die het verdient voor het vele werk dat zij verzetten.
4. De huidige problemen op de gebieden van onderwijs, gezondheidszorg, nutsvoorzieningen en veiligheid zijn het gevolg van het beleid dat de regering voert richting het binnenland, waarbij de Marrons als tweede rang burgers worden beschouwd.

Besluit:

Naar aanleiding van het geconcludeerde wenst het Traditioneel Gezag, gezamenlijk met haar deskundigen en achterban, de volgende zaken duidelijk te eisen t.w.:

1. Het Traditioneel Gezag verzoekt dat de Staat Suriname de ILO Conventie nummer 169 zo snel als mogelijk ratificeert.
2. Het Traditioneel Gezag verzoekt de regering en de politiek dat zij onmiddellijk stoppen met het creëren van verdeeldheid onder de binnenlandbewoners.
3. Het Traditioneel Gezag verzoekt de regering te stoppen met het bemoeien in interne aangelegenheden van het Traditioneel Gezag.
4. Het Traditioneel Gezag accepteert de verandering van de naam Marron in Afro-Surinamers resoluut niet.
5. In het kader van het grondenrechten vraagstuk verzoekt het Traditioneel Gezag de regering om het Saamaka Vonnis naar letter en geest uit te voeren.
6. Het Traditioneel Gezag verzoekt de regering per direct te werken aan een ontwikkelingsplan t.b.v. het binnenland.
7. Het Traditioneel Gezag verzoekt de regering haar met respect te behandelen en beter te waarderen voor het werk dat zij verrichten binnen de leefgemeenschappen van binnenlandbewoners.
8. Het Traditioneel Gezag heeft besloten dat alle zes stammen vanaf nu als één zullen opereren.
9. Het Traditioneel Gezag heeft besloten dat er geen grenslijnen worden vastgesteld tussen de diverse Marronstammen.
10. Het Traditioneel Gezag verzoekt opheldering van de werking van het grensverdrag met Frans-Guyana, dat op 15 november 2017 is goedgekeurd door het parlement.
11. Het Traditioneel Gezag verzoekt om ook voor het binnenland adequaat onderwijs in een kindvriendelijke en motiverende milieu.
12. Het Traditioneel Gezag verzoekt adequaat gezondheidszorg voor het gehele binnenland.
13. Het Traditioneel Gezag verzoekt optimale nutsvoorzieningen in alle woon- en leefgemeenschappen.

14. Alle zes stammen vallen onder het Traditioneel Gezag der Marrons delen mede dat de heer Naze Amina op de juiste traditionele wijze is ingewijd als Saamaka Gaanman; derhalve is hij ook volgens de traditie de rechtmatige opvolger van wijlen Gaanman Belvon Aboikonie.
15. Het Traditioneel Gezag verzoekt onmiddellijke stopzetting van het uitgeven van consessies aan multinationals en het uitvoeren van houtkap werkzaamheden door deze bedrijven binnen haar directe leef- en woongebieden.
16. Het Traditioneel Gezag verzoekt om in alle dorpen waar scaliens werkzaamheden uitvoeren er onmiddellijk gezond drinkwaterinstallaties worden aangelegd voor de leefgemeenschappen en het instellen van een dorpfonds t.b.v. de dorpen die in de directe omgeving van de scaliens liggen.
17. Het Traditioneel Gezag verzoekt dat er pinautomaten op strategische plaatsen in het binnenland worden geplaatst, zodat zij hun vergoedingen kunnen opnemen.
18. **Het Traditioneel Gezag wenst dat er binnen redelijk termijn een aanvang wordt gemaakt met de uitvoering van bovenstaande punten.**

Ditabikie, 10 oktober 2018

Het Traditioneel Gezag der Marrons,
Namens deze,

Gaanman fu Okanisi

Zijne Excellentie Da Beno Velantie

Gaanman fu Matawai

Zijne Excellentie Da Lesley Valentijn

